

[Orla Møller.]

betalingsbalancen vil få et sådant omfang, at det ville være uforsvarligt at regne med, at de kan overvindes. Ikke mindst ville den kortfristede gæld til udlandet blive af sådanne dimensioner, at risikoen derved ville overskride grænsen for, hvad der kan tolereres.“

Denne grænse er overskredet. Den kortfristede gæld til udlandet er nu omkring de 13 milliarder kr., og udsigterne til en virkelig ændring af forholdet er ikke for gode. Af hensyn til de kommende ordførere i dag skal jeg gøre opmærksom på, at socialdemokratiet har noteret sig de få lyspunkter, der er at finde: forholdsvis stabile priser på indførte varer, at eksporten er steget med ca. 10 pct. i månederne januar-august, og at tendensen i de sidste måneder måske endda er lidt bedre end gennemsnittet. Vi har også bemærket os, at betalingsbalanceunderskuddet i august var behageligt mindre end i mange måneder, men dette er ikke nok til effektivt at rette den økonomiske situation op. Det er nødvendigt at sige, at en løsning af betalingsbalanceproblemerne må ske i løbet af få år, ellers lurer farerne forude. Jeg bryder mig hverken om at være ulykkesprofet eller male fanden på væggen, men der er risiko for at køre fast i valutaproblemerne, og det vil omgående give sig udslag i en nedsat produktion og en lavere beskæftigelsesgrad. Dette er de to hovedvanskeligheder, vi kommer til at stå over for, hvis disse problemer ikke løses.

Det er, set på den baggrund, et prisværdigt initiativ, regeringen har taget. Det er på kort sigt effektivt, men kan også indebære forbedringer på længere sigt. Der er for socialdemokratiet ingen tvivl om, at det vil være med til at sikre beskæftigelsen, og uanset hvordan man vurderer udsigterne på dette område, så har udviklingen indtil nu i hvert fald ikke været tilfredsstillende, og alle partier i dette høje ting er enige om at prioritere den fulde beskæftigelse højt. Udnyttes nogle af de indvundne penge til en erhvervsfremmende politik med særlig hensyntagen til eksporterhvervene, vil der også være mulighed for at få mere langsigtede virkninger.

Det er naturligvis ikke nogen problemfri lovgivning, vi her tager fat på, og vi underkender ikke nogen af de problemer, der rej-

ser sig hverken på det internationale område i forholdet til EFTA-landene eller til GATT, vi underkender ikke de vanskeligheder, vi kan komme til at stå over for, men vi må måske have lov til at gøre opmærksom på, at i situationer, hvor der virkelig er fare på færde for et lands økonomi, er det en nødvendighed at tage drastiske midler i anvendelse.

Jeg vil gerne derudover sige, at der også er vanskeligheder i forbindelse med de prisstigninger, der nødvendigvis opstår. Det anses ikke for sandsynligt, at de bliver særlig høje, men vi peger på problemet. Mest ubehageligt er det vel, at der ligger en stærk finanspolitisk stramning i dette lovforslag, men vi har altså den overbevisning i socialdemokratiet, at nu er tidspunktet kommet, da en regering skal have mod til at sige: vi vil gøre en ekstra anstrengelse for at få landets økonomiske situation rettet op. Vi må fra hele befolkningens side være med til at bære noget af dette.

Så vil jeg i den forbindelse gerne have lov at understrege, at den del af befolkningen, der har de svageste ressourcer for at leve en normal tilværelse, bliver mindst ramt. Jeg vil gerne have lov til at påpege, at der også i lovforslaget er taget tilstrækkeligt hensyn til, at vores industri, i hvert fald eksporterhvervene, får forbedrede muligheder. Det er temmelig afgørende i forbindelse med denne lovgivning at få disse positive ting påpeget. Det er også nødvendigt at sige, at dristigheden ved at fremkomme med et forslag så tidligt bør værdsættes. Denne regering vil altså ikke sidde og vente på en situation som den, vi oplevede i maj 1969. Man vil i forvejen sikre sig en mulighed for, hvis der bliver yderligere uro på valutaområdet, at være i en styrket situation.

Det er blevet sagt meget ofte, at de midler, vi hidtil har anvendt både i finans- og i kreditpolitik, ikke slog til til at klare vores økonomiske situation. Jeg tror, regeringens oplæg er virkelig effektivt, og at det har en mulighed for på en ny måde at rette op på situationen.

Vi havde meget håbet, at vi kunne have fået dette lovforslag igennem i løbet af i dag. Det ser for nærværende ikke ud til, at dette lader sig gøre, og derfor er det nødvendigt at sige, at man ved at hæmme gennemførelsen af et sådant forslag faktisk påtager sig